

FETÖ ile mücadele bahane el konulan şirketlerden zengin olmak şahane

04.10.2019

Kamuoyunun daha önce ne uygulama alanı ne de koşulları hakkında fazla bilgiye sahip olmadığı “kayım” kavramı, 15 Temmuz darbe teşebbüsü sonrasında FETÖ ile iltisaklı olduğu gerekçesiyle birçok şirket hakkında verilen kararlarla hayatımıza girmiş oldu. Bu kararlar CMK’nın 133. Maddesine dayanılarak Sulh Ceza Hakimlikleri tarafından verildi.

Ceza yargılamasında çok fazla örneğine rastlanılmayan bu tedbir başlangıçta Sulh Ceza Hakimlikleri tarafından yapılan bireysel görevlendirmelerle yürütülürken, 15 Temmuz sonrasında söz konusu şirketlere TMSF’nin doğrudan kayıım olarak atanmasıyla süreç yürütülmeye çalışıldı. (10 Kasım 2016 tarihli 6758 sayılı Kanun ile kanunlaşan 674 sayılı KHK)

Bu konuda sürecin yöneticisi olarak TMSF’nin seçilmesi ise 90’lı yılların sonundaki batık bankalar döneminde elde edilen tecrübe ile bu sürecin sağlıklı bir şekilde yürütülmek istenmesinden kaynaklanıyordu. Başlangıçta da öyle oldu. Ancak “para” ve “nüfuzun” olduğu her yerde olduğu gibi zaman içinde bozulma ve yozlaşma da baş göstermeye başladı.

TMSF’nin geçmişteki deneyimli ve eğitilmiş “yönetici kadroları” süreç içinde değişti. Yerlerine siyasi iktidar tarafından yeni atamalar yapıldı.

KAYIIMLARIN YARISINDAN FAZLASI TMSF DIŞINDAN ATANDI

Bir süre sonra TMSF’de görevli profesyonel çalışanlar, kayıım atanan şirketlerin fazlalığı karşısında nicelik itibariyle yetersiz kaldı. Bu da temelde şirket yönetme tecrübesi çok az olan kişilerin TMSF tarafından bu şirketlerin yönetimlerinde görevlendirilmesiyle neticelendi. Ancak bir süre sonra “**iktidar partisi mensubu olmak**” ya da “**siyasi çizgi olarak aynı düşüncüyü paylaşmak**”, kurum dışından atanan kayıımlar için en önemli kriter görülmeye başlandı.

TMSF’nin internet sitesinde yer alan açıklamada, “*TMSF’nin kayıım olarak atandığı söz konusu şirketlerde 140’i Fon personeli olmak üzere toplam 289 kişinin yönetim organlarına ataması gerçekleştirilmiştir*” denilerek, hâlihazırda kayıım olarak görev yapan 149 kişinin kurum dışından görevlendirildiği ifade edilmiştir.

(<https://www.tmsf.org.tr/tr/Tmsf/Kayyim/kayyim.veri>)

2016 senesinden sonra hukukçularca üzerinde daha fazla kafa yorulmaya başlanan bu tedbir, halihazırda akademik çalışmaların azlığı sebebiyle fiilen, “uygulamayla şekillenen” bir alan olma özelliğini koruyor.

Ne yazık ki kayıım konusunda belirlenmiş hukuki kriterlerin çok az akademik çalışmanın konusunu oluşturması ve uygulamaya yön verecek içtihatların azlığı, ceza yargılamasında “maddi hakikate ulaşmada kolaylaştırıcı bir tedbir” olması gereken kayıım uygulamasının ne yazık ki yozlaşması sonucunu da doğurdu. Ancak bunun temelde en önemli sebebi ise özellikle TMSF dışından yapılan kayıım atamalarında, işleyen bir denetim mekanizmasının düzenlenmemesinden kaynaklanıyordu.

2016 yılında arka arkaya çıkarılan Olağanüstü Hal KHK’ları ile hayatımızın her alanına dair düzenlemelerin yapıldığı dönemde, şirketlere atanan kayıım heyetlerinde görevli kişilerin “**hukuki, mali, idari ve cezai olarak hiçbir sorumluluklarının olmayacağına**” dair hüküm, bu alanda yaşanan sorunların ise ana kaynağını oluşturmaya başladı.

(667 Sayılı KHK'nın 9. Maddesi)

Bir süre sonra TMSF uygulamada bir denge tutturmak amacıyla, kayyım atanan şirketlere hem kurum içinden hem de dışından atamalar yaptı. Ancak bu da şirketler içinde kamuoyuna çok da yansımayan yönetsel tartışmaların doğmasına neden oldu.

TMSF KAYYIM HEYETLERİNDE DEĞİŞİKLİK YAPTI

Kayyım atanan şirketlerde görevlendirilen kurum dışındaki kişilerin çoğu zaman ticari hayatın dışından gelen, hatta **"parti içinde siyaset yapıp da seçimlerde aktif siyasetin dışında kalan"** kişilerden oluşması da bu tartışmanın dinamiklerinden biriydi.

Ama en önemli olan konu ise kayyım olarak görevlendirilen bu kişilerin şirket içinde menfaat temin ettikleri ya da şirketleri zarara uğratan uygulamalar gerçekleştirdikleri iddialarıydı. Hatta görev alanları ve sınırları konusunda dahi gerekli bilgiye sahip olmayan bu kişiler, kendi sorumluluk alanlarını aşacak uygulamalar gerçekleştirmeye başladı. İşte bu noktada TMSF'nin profesyonel kadroları ile "diğerleri" arasında ciddi anlaşmazlıklar hatta tartışmalar yaşanmaya başladı.

Bu anlaşmazlıklar birkaç hafta önce gün yüzüne çıktı ve "partili kadroların" bir kısmı şirket yönetimlerinden alınmaya başlandı. Geçtiğimiz haftalarda **"35 ismin görevden alındığı"** bilgisine ulaşılırken bu sayının zaman içinde artacağı ve kayyım atanan şirketlerin kötü yönetiminden kaynaklı ekonomik bozulmanın da bu şekilde önüne geçilmesinin amaçlandığı konuşulmakta. Ancak bu değişikliklerin ne ölçüde çözüm olacağı bir başka tartışma konusu.

Geçtiğimiz haftalarda yayınlanan bir haberde, Kadir Topbaş'ın damadı olarak tanınan Ömer Faruk Kavurmacı'nın ortağı olduğu Aydınli Grup'a, kayyım olarak atanan heyette görevli bazı kişilerin Şirket çalışanlarını aleyhe ifade vermeleri için baskı altına aldıkları haberleştirildi. Yine bir başka haberde ise Şirket yönetiminden kaynaklı vergi borçlarının ödenmediği de medyaya yansdı.

Bu iki örnekte aslında, uygulamada yaşanan kontrolsüzlüğün açık bir dışı vurumu.

KAYYIM ŞİRKET ÇALIŞANLARINI TEHDİT EDEREK İFADELERİNİ ALMIŞ

Çok fazla kamuoyunda yer bulmayan bu örnekte "üçüncü sınıf Amerikan filmlerinde" kurgulanan olayları aratmayacak bir hoyratlıkla, görev ve yetkilerinin sınırlarını analiz etmekte zorlanan bir bakış açısının yansımaları görülebiliyorsunuz.

Sanırım konuyu önce tasvir etmek sonrasında da duruşma tutanaklarına geçen tanık beyanlarından alıntılarla örneklemek daha doğru olabilir.

Hepimiz 90'lı yılların sonunda üçüncü sınıf Amerikan filmlerindeki o sahneyi hatırlıyoruz. Şüpheli karanlık ama tepesinde tek bir lambanın yandığı bir odaya alınır. Masaya konulan kalem ve kağıt onun gerçekleri yazması için bir baskı unsurudur. Eğer bildiklerini anlatmazsa hapse atılacağı söylenir. Hatta bunun onun son şansı olduğu ifade edilir.

Amerikan filmlerinde rastladığımız bu sahnenin, bilinç altı bu filmlerle şekillenmiş kişilerce uygulamaya konulduğuna şahit olduğumuz günlerden geçiyoruz ne yazık ki. Bu üçüncü sınıf Amerikan filmi sahnesi tasvirimizin, Aydınli Grup'a atanan kayyım heyetince nasıl hayata geçirildiğini, İstanbul 23. Ağır Ceza Mahkemesi dosyasında dinlenen kamu

tanıklarının beyanlarından okuyalım:

"İkinci toplantı Ömer Faruk Bey'in odasında gerçekleşiyor ve akşam vaktiydi iş çıkışına yakın bir saatteydi ve hava karanlıktı. Ömer Faruk Bey'in odasında bir karanlık bir ortamda ve bir ışık vardı sadece yani bir sorgu ortamı bir baskı ortamı olduğunu hissettim. Orada daha işte daha önce ifadelerimizi yazıp verdiğimizden dolayı siz hala gerçekleri söylemiyorsunuz, biz ne olup bittiğini biliyoruz, basar size FETÖ damgasını göndeririz şeklinde ifadeleri oldu, işte hayatınızı karartırız şeklinde. Bu şekilde sonuçlandı, iki kere alındık." (18 Haziran 2019 Tarihli Oturum SEGBİS Çözüm Tutanağı Sayfa 165 - 166)

"Orada M.E. de şu anda ayrılan kayyum heyetinin bize bir baskısı oldu. Yani 25'ten dendi. Hatta FETÖ dendi. Yani tazminat alamazsınız dendi. İşinizden olursunuz dendi. Bize işimizden olmamak adına açıkçası ben çok bu işlere girmedim ama bazı söylemlerde bulunduk. Ama dediğim gibi yani biz baskı altında ifade verdik." (18 Haziran 2019 Tarihli Oturum SEGBİS Çözüm Tutanağı Sayfa 179)

"Bir akşam üzeriydi zaten iş çıkışıydı zaten eve giderken çağırıldım sekreter tarafından yönetimin çağırıldığını söylediler. Evden geri geldim. Sorgulamalar yapılıyormuş. Benden önceki arkadaşlara da yapılmış. Beni de çağırıldılar. Sorgulamada zaten hemen oturur oturmaz ilk başta köprüden önceki son çıkış, kaderini belirle, anlatacakların senin kaderini belirleyecek şeyler gibi önce bir tehditvari bir konuşma, ardından işte ne biliyorsan anlat, şu an size bildiğim şeyleri aynı şekilde anlattım. Tabi tatmin etmedi bu konular. Ben bilgi sunduğum halde tatmin etmedi. Ondan sonra kovdular yani kovar gibi çık dediler. Bunları kaleme al dediler. Yaklaşık 15-20 gün sonra tekrar aynı arkadaşları ben de dahil tekrar sorgudan geçirdiler. Bu sürede de tabi haber gönderiyorlar işte yazsınlar işte bak başlarına iş gelecek. Biz her şeyi biliyoruz. Saklamasınlar gibi böyle haberler gönderiyorlar. Yeni bir şeyler eklesinler yoksa işte tehditvari yani bir 5 gün sonra tekrar dördüncü kat odada camlar kapalı, üst tarafta bir ışık, sorgu odası gibi, hatta şöyle bir olay da yaşadık. M.E. zaten en çok ta bizi tehdit eden de oydu zaten CEO olarak. O ara sekreter başkanın kendisini çağırıldığını söyledi. HASAN beyde vardı tabi bizi sorgularken, çıkarken Hasan bey siz devam edin, ben polis alıp geliyorum gibi bir laf deyip çıktı. Daha sonra tekrar bana kendisi yoktu, Hasan bey ve A.Y. vardı. Zaten bütün sorgulamaları da üçü yaptılar. Tekrar bir şey ekleyeceğin bu ifadelerine var mı dediler. Yok dedim. Bir sürü kızdı, bağırdı, çağırdı niye şey yapıyorsunuz diye atma tehditleri falan. Böyle bir süreç yaşadık. Ardından bir yaklaşık 1 ay içerisinde de 25. Maddeden sorgulamayı şey yapmadan attılar. Sonrasını bilemiyorum. 40 gün sonra tekrar çağırıldılar. Tabi bu arada CEO, işten ayrılmış mı, çıkarılmış mı bilmiyorum. Tekrar göreve çağırıldılar. Böyle bir süreç yaşadım." (21 Haziran 2019 Tarihli Oturum SEGBİS Çözüm Tutanağı Sayfa 360 - 366)

Duruşma tutanaklarından alıntılanan yukarıdaki ifadeler, bir talep üzerine değil, kayyım heyeti tarafından isimleri Mahkemeye bildirilen, Mahkemenin de kendiliğinden çağırdığı "kamu tanığı" beyanları.

Olaya objektif yaklaşan her hukukçunun "hukuka aykırı" ve "suç oluşturduğunu" söyleyeceği bu davranış şeklinin, iş bilmemekten mi yoksa işgüzarlıktan mı kaynaklandığı yada KHK'nın kendisine tanıdığı yetkiyi sınırsız addederek mi hareket ettikleri tartışılabilir. Ama ortada en hafif tabiriyle "sorunlu" bir yaklaşım olduğunu ifade etmekle yetinelim.

KAYYIM ATANAN ŞİRKETLERİN BÜYÜKLÜĞÜ: 58,94 MİLYAR TL

Konunun bir başka boyutunu ise kayyım atanan şirketlerin yönetiminden kaynaklı problemler oluşturuyor.

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın 31 Ekim 2018 tarihinde yaptığı açıklamada, "TMSF 25 Ekim 2018 tarihi itibarıyla 42 ilimizde 1004 şirkete kayyum olarak atanmıştır. Söz konusu şirketlerin 30 Eylül 2018 tarihi itibarıyla aktif büyüklüğü 55.74 milyar TL, toplam ciroları 21.95 milyar TL, toplam kaynakları 21.05 milyar TL, dönem karı 1,53 milyar TL'dir. Bu şirketlerde 45 bin 477 kişi istihdam edilmektedir" denilmiştir.

TMSF'nin internet sitesindeki 05 Eylül 2019 tarihine ait verilerde ise 1111 şirkete kayyım atandığı ve bu şirketlerin toplam aktif büyüklüğünün 58,94 milyar TL olduğu bilgisi verilmiş. (<https://www.tmsf.org.tr/tr/Tmsf/Kayyim/kayyim.veri>)

Bu büyüklükteki bir ekonomiye yön veren fon çalışanları ile diğer kişilerin, uzmanlık alanlarının çoğunlukla mali ve hukuki konularda olduğu ifade edilse de yönetsel sorunların varlığı kimse tarafından yadsınamayacak bir gerçek olarak göz önünde bulunuyor.

KAYYIM ATANDIKTAN SONRA ŞİRKETTEKİ ÇALIŞAN SAYISI İKİ KATINA ÇIKMIŞ

Devletin resmi kaynaklarında sayı ve ekonomik büyüklüklerine yer verilen bu şirketlerin yönetimlerinden kaynaklı sorunlara ışık tutması açısından Aydınli Grup örneğinde İstanbul 23. Ağır Ceza Mahkemesi dosyasında dinlenen kamu tanıklarının beyanlarını yine doğrudan okuyalım:

"AVUKAT ABDULLAH PEHLİVAN : Şu anda şirketin vergi borcu olduğunu söylediniz, yaklaşık 45 milyon, bunlar vadesi geçmiş olan borçlar mıdır? TANIK ... BEYANINDA: Evet. AVUKAT ABDULLAH PEHLİVAN : Ne kadarlık bir vade geçmesinden bahsediyoruz? TANIK ... BEYANINDA: 2019, 17 Şubat 2019 tarihinde ödememiz gereken bir rakamdı, ödenmedi. Şu an devam ediyor bakiye." (17 Haziran 2019 Tarihli Celse SEGBİS Çözüm Tutanağı'nın 63, 64 ve 65. sayfaları)

"SANIK ÖMER FARUK KAVURMACI VEKİLİ AV. ABDULLAH PEHLİVAN: Personel sayımız? TANIK ... BEYANINDA: 5300 Civarındayız şu anda. SANIK ÖMER FARUK KAVURMACI VEKİLİ AV. ABDULLAH PEHLİVAN: Şu anda peki kayyım atanmadan önce ne kadardı? TANIK ... BEYANINDA: 3800 küsür." (19 Haziran 2019 Tarihli Celse SEGBİS Çözüm Tutanağı'nın 237, 238 ve 242. sayfaları)

"ÖMER FARUK KAVURMACI: Maaş ödemeleri kredi çekilerek mi yapılmaktadır? MAHKEME BAŞKANI: Evet, şu anki durumu soruyorsunuz değil mi? ÖMER FARUK KAVURMACI: Evet, evet. TANIK ... BEYANINDA: Evet, maaş ödemeleri kredi çekilerek yapılmaktadır." (18 Haziran 2019 Tarihli Celse SEGBİS Çözüm Tutanağı'nın 180. sayfası)

Devletin yetkili ağızlarından yapılan açıklamalarda kayyım tarafından yönetilen şirketlerin büyüklüklerinden bahsedilirken bu şirketlerin karlılık oranlarına değinilmemekte, ekonomik daralma ve şirketin zarar etmesine karşın "çalışan sayısındaki artıştan" kaynaklanan çelişki masaya yatırılmamaktadır. Bu şirketlerin ileride tıpkı batık bankalarda olduğu gibi devlete bir kambur oluşturup oluşturmayacağı konusu da muallak kalmaktadır.

Ancak Aydınli Grup örneğinden yola çıktığımızda, tekstil devi konumdaki bir şirketin tanık beyanlarıyla ortaya çıkan mali tabloda sürdürülebilirliğinin olmadığı açıktır. Bu noktada söz konusu şirketlere kayyım atanması sonrasında, gerek yargılamaların uzun sürmesi gerekse de incelemeleri tamamlanmış şirketler üzerindeki kayyım atama kararlarının kaldırılması konusunda Savcılık ve Mahkemelerin yaşadığı çekinceler de açıkladığımız sebeplerle sadece hukukun konusu olmaktan çıkmış durumdadır.

Gelinen aşamada kayyım atama kararlarına gerekçe oluşturan nedenler ile kanun koyucunun kayyım müessesini yasalastırırken "amacı" ve sonrasında KHK'larla yapılan düzenlemelerle bu "hukuki zeminin kaybedilmiş olması",

kayım olarak atanan kişilerin yeterlilikleriyle ilgili tartışmayla birleştğinde ciddi bir sorunlar yumağı haline gelmiştir.

Bu konudaki temel belirleyici, yine hukuku ilgilendiren bir alan olması hasebiyle adli makamlar olsa da konunun siyasi yanından kaynaklı tartışmalar yaşanan sorunların çözümüne değil, aksine karmaşıklaşmasına ve ekonomik koşulların ağırlaşmasına neden olmaktadır.

Netice olarak siyasetten arınmış hukuk adamları ve hukuk kurumları olmadıkça, kısacası hukukun üstünlüğü sağlanmadıkça, bir süre daha üçüncü sınıf Amerikan filmlerindeki düzeni yaşamak zorunda kalabiliriz.

Av. Hüseyin Ersöz

@ersozhuseyin

Odatv.com

Hüseyin Ersöz

Diğer Yazıları

Duygun Yursuvat'ın ardından... En çetrefilli davalara girmekten hiç çekinmezdi

12.09.2021

Mahkemenin kararında dikkat çeken üç konu

12.09.2020

Sosyal medyayla ilgilenenler bu maddeleri okumalı

09.08.2020

Savcı bu ayrıntıya çok şaşırarak

08.06.2020

İktidar, Barış'ların "özgürlük hakkının ihlal edildiğini" nasıl kabul etti

14.05.2020

Bu FETÖ'cülerin aklına bile gelmemişti

10.05.2020

Tüm Yazıları

Popüler Yazılar

Müyesser Yıldız

TESUD Başkanına neler soruldu?

30.06.2021

Dr. Hüseyin Nazlıkul, M.D. PhD.

Hastalıklara karşı direnç nasıl artırılır

03.10.2021

Salih Seçkin Sevinç

Pandemi bahaneleri oldu... Restoranlar bizi ya...

03.10.2021

Rafael Sadi

O kritik ziyaretin arka planı

03.10.2021

Yusuf Yavuz

Yeni plan devrede

17.06.2021

Soner Yalçın

Tehdit etmeyin

18.06.2021

Soner Yalçın

Tunus'un foncuları

28.07.2021

Soner Yalçın

Erdoğan'ın öfkesinin sebebi

26.10.2021

Sami Menteş

Milli Eğitim Bakanı yalan söylüyor

25.06.2021

Soner Yalçın

30.06.2021

İletişim

Haber Merkezi: 0 216 449 32 00

Faks: 0 216 449 32 00

Mail: info@odatv.com

İletişim

Künye

Gizlilik Sözleşmesi ve Koşullar

Mobil Uygulamalar

Reklam

Reklam: 0 216 449 32 00

reklam@odatv.com

© 2021, Oda TV. Tüm haklar saklıdır.

ANA SAYFA

YAZARLAR

VIDEO

FOTO GALERİ

ARŞİV

KATEGORİLER

